

61-62
2020



Roxana Constantinescu
foto: Marius Baragan



Lucian Petrean
foto: Francisc Sandor

Plai străbun

Magazin pentru românii din lumea întreagă

OAMENI CU CARE NE MÂNDRIM EMOȚII AM AVUT ȘI VOI AVEA...

Mărturisește baritonul LUCIAN PETREAN

Michel Sturza – Când ați fost prima dată la o reprezentație de operă – ce v-a atras: cântul soliștilor, jocul de scenă sau partea orchestrală?

Lucian Petrean – Prin anii 1992-1993 eram numit cântăreț al catedralei ortodoxe din Cluj-Napoca care se află vizavi de Opera Națională și unde cântau în cor numeroși soliști de operă. Unul dintre ei, basul Ion Iercoșan – aduc un omagiu acestui mare Om și Artist care a trecut în lumea dreptilor, Dumnezeu să îl ierte – mi-a remarcat vocea și într-o zi m-a invitat la dânsul acasă pentru o lecție de canto. A însemnat impulsul care m-a determinat să continui în această direcție și să încep să frecventez spectacole de operă; prima operă vizionată a fost „La traviata” iar venind de la Bistrița, oraș unde, din păcate nu există teatru de operă, a reprezentat chiar primul meu contact cu acest gen de artă impresionant – cor, soliști, balet, orchestră, scenă, lumini. Am fost foarte emoționat și în acel moment am gândit când voi debuta și eu pe scena operei, aș dori să fie cu rolul lui Germont.

M-a atras atât complexitatea acestui gen artistic cât și performanța cântăreților.

M.S. – Născut pe superbe meleaguri ale Ardealului, la Bistrița, v-ați îndreptat mai întâi spre cariera teologică – de ce? Studiile și facultățile absolvite?

L.P. – În clasa a șaptea, atunci când tatăl meu m-a întrebat ce anume doresc să devin, am răspuns că vreau să fiu cântăreț, ceea ce el la acea vreme nu considera a fi o meserie. Până atunci am studiat vioara. Îmi plăcea mai ales să cânt muzică populară și mergeam des la bunicii mei din satul Mintiu – județul Bistrița-Năsăud unde am cunoscut preotul satului și am început să merg la slujbe. Așa am ajuns să cânt la strună, să citesc Mica Biblie și să mă înscriu la cursurile Seminarului Teologic Ortodox din



Ion Caramitru și Lucian Petrean
(după premiera de „Paiațe” la O.N.B)



„Tosca” – Lucian Petrean și Elena Rossi
(Catania – Italia)

Cluj-Napoca, absolvite în 1995. Am continuat studiile la Facultatea de Teologie Ortodoxă tot în Cluj pe care le-am încheiat în 1999. Între 1995-1999 am fost diacon onorific la Catedrala Ortodoxă, Cluj-Napoca și preot misionar (1999-2007), slujind la două spitale din municipiu. În respectiva perioadă am activat și în Grupul Renașterea format din 12 voci bărbățești, teologi, cu care am susținut concerte în țară și străinătate, aducându-mi foarte multe satisfacții. De fapt, au fost primele momente când am cântat partituri de bariton-solo. Atunci l-am întâlnit și pe profesorul Onufrie Vinteler, de la Facultatea de Litere din Cluj, care m-a acceptat la doctorat cu lucrarea „Colindatul la români în zona Ardealului”. Am obținut titlul de doctor în litere (2013).

Ulterior am participat la cursuri de master sub îndrumarea: tenorului Constantin Nica, sopranei Laura Niculescu, pianistei Nicoletta Olivieri, baritonului Alfio Grasso și a bas-baritonului Ionel Pantea. În august 2014 la Verona-Italia am studiat cu maestrul Giorgio Zancanaro iar în iunie 2016 la Milano cu maestrul Bonaldo Giaiotti. De asemenea, în ultima perioadă am lucrat cu mai mulți pianiști: la München – Kamila Akhmedjanova și Stellario Fagone de la Bayerische Staatsoper iar la Parma – Simone Savina.

Întotdeauna m-a atras misticul, ceea ce nu vedem dar știm, intuim că există. Atunci când cânt mă ajută, mă inspiră să descopăr nuanțe, emoții noi care apar și-mi întregesc performanța artistică.

(continuare în pag. 8)

OAMENI CU CARE EMOȚII AM AVUT Mărturisește baritonul

(continuare din pag. 7)

M.S. – După aceea, fiind înzestrat cu o voce unică de bariton, splendidă, rafinată, a învins dragostea pentru muzica de operă?

L.P. – În toamna lui 2006 am luat hotărârea de a mă înscrie la Academia de Muzică Gheorghe Dima – Cluj-Napoca, secția canto. Am început la clasa regretatului profesor Alexandru Fărcaș și, făcând o paranteză, vă mărturisesc că, împreună cu un alt coleg preot, l-am împărțășit cu Sfintele Taine pe patul de moarte. După aceea am trecut la clasa doamnei profesoare Ana Rusu. Domnul profesor Gheorghe Roșu (Dumnezeu să-l ierte) m-a îndrăgit foarte mult și de aceea am hotărât să urmez din 2010 cursurile de master la domnia sa. Pe toată perioada celor șase ani de studiu, studiul muzical l-am efectuat cu pianista Iulia Suciuc. Totdeauna, însă i-am simțit aproape cu sfaturi și îndrumări pe: maestrul Gheorghe Dumănescu, soprana Elena Andrieș, regizorul Emil Strugaru și maestrul Cristian Sandu.

Nu pot spune că a învins, nefiind o luptă, ci mai degrabă o chemare spre acest gen de artă, pe care am urmat-o.

M.S. – În ce rol ați debutat, ați avut emoții la prima apariție în fața publicului?

L.P. – Debutul meu s-a produs pe 10 mai 2010 în cadrul Festivalului Studentesc de Operă VIVA VOX, ediția a II-a, pe scena Operei Naționale, Cluj-Napoca cu rolul lui Rigoletto din opera cu același nume de Giuseppe Verdi concomitent cu lansarea volumului „Ludovic Spiess” de Costin Popa. Un an înainte, atunci când profesorii amintiți mai sus m-au informat că voi debuta în Rigoletto, am rămas surprins spunând: „domnilor profesori, cu acest rol se încheie o carieră, nu se începe”. Toți, însă m-au încurajat și m-au asigurat de sprijinul lor, iar prestația mea, așa cum mi-au mărturisit la final, s-a dovedit una remarcabilă.

În „Paiațe” la O.N.B. împreună cu cei doi clovni

constructivă, cred eu că mângâie sufletul spectatorului.

M.S. – Vă rog relațați-ne despre perioada următoare – repertoriul abordat și teatrele lirice unde ați evoluat în țară?

L.P. – În 2010 am avut marea bucurie să îl cunosc pe maestrul Nicolae Herlea la Concursul Internațional de Canto „Hariclea Darclee” de la Brăila, care m-a felicitat pentru prestație adresându-mi cuvinte încurajatoare. Profesorul Constantin Râpă m-a invitat ulterior să susțin un concert extraordinar la Studioul de Concerte al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” – Cluj-Napoca cu lucrarea „Breve Trittico Mariano” împreună cu mezzosoprana Gabriela Thierry, sub bagheta dirijorului Maurizio Baldin. Urmează debutul în rolul lui Tonio și Prolog din opera „Pagliacci” (Ruggero Leoncavallo) la Opera Națională Cluj, dirijor Cristian Sandu și spectacolul „Zarzuela Fascinacion”, la pupitrul dirijorului Josep Gal. Abordez în sfârșit rolul lui Giorgio Germont din opera „La traviata” de G. Verdi la Opera Maghiară Cluj, tot sub conducerea dirijorului Cristian Sandu. În 2012 am fost finalist al concursului „Quarto Concorso Lirico Internazionale Alfredo Giacomotti” de la Pavia, Italia. Un an mai târziu l-am cunoscut la Opera Brașov pe maestrul Ovidiu Mezei care a avut un rol important în dezvoltarea mea artistică, a carierei profesionale și căruia îi mulțumesc călduros. Acolo am debutat: Scarpia – „Tosca” (Giacomo Puccini), regia lui Matteo Mazzoni, Il Conte di Luna din „Il trovatore” (G. Verdi), Alfio – „Cavalleria rusticana” de P. Mascagni, dirijată de maestrul Giuseppe Carannante și Falstaff din opera cu același nume de G. Verdi, dirijor Adrian Morar. Pentru creionarea ultimului complex personaj verdian m-a ajutat și îndrumat maestrul Mugur Curelaru.

Pe scena Operei Naționale București interpretez Rigoletto, debut alături de soliști invitați din SUA, Italia, Serbia și Rusia în noua montare realizată de către Stephen Barlow, dirijor – maestrul Cristian Sandu. Începând cu luna octombrie 2016, sub interimatul doamnei Beatrice Rancea, devin angajat permanent al Operei Naționale București.



„Nabucco” la Opera Națională Cluj

NE MÂNDRIM ȘI VOI AVEA... LUCIAN PETREAN

În perioada 2013-2016 m-au onorat cu invitații teatrele lirice din: București, Cluj, Timișoara, Iași, Brașov, Craiova, Galați, Constanța, repertoriul meu acumulând deja zece titluri importante din creația lui Giuseppe Verdi și a curentului verist: „La traviata”, „Rigoletto”, „Il trovatore”, „Nabucco”, „Un ballo in maschera”, „Aida”, „Falstaff”, „Tosca”, „Pagliacci” și „Cavalleria rusticana”. Prima prezență la un festival (2016) a avut loc la Castelul Corvinilor (Hunedoara) cu Rigoletto în cadrul festivalului Opera Nights, sub bagheta maestrului Tiberiu Soare.

La Gala Premiilor Operelor Naționale, ediția 2018, eveniment desfășurat la Opera Națională Română-Iași, mi s-a acordat Premiul de Excelență pentru activitatea artistică.

M.S. – *Faptul că ați primit contracte și oferte de la Operele din străinătate constituie o mândrie pentru România – de aceea aș dori să aflăm mai multe informații.*

L.P. – Primul angajament în străinătate, care marchează și începutul colaborării cu managerul meu din Germania, a fost în anul 2017 cu Renato („Un ballo in maschera” de Giuseppe Verdi) la Teatrul din Regensburg, rol pe care l-am interpretat și la Teatrul Național din Praga. Tot în 2017 am cântat Scarpia la Teatrul Greco – Roman din Catania și, Amonasro într-o producție nouă a operei „Aida” de la Teatrul din Magdeburg. Urmează o serie de spectacole cu rolul lui Scarpia la Deutsche Oper am Rhein Düsseldorf și Duisburg. Debutul în Franța s-a petrecut în toamna anului 2018 la Opera din Nancy cu Amonasro într-o nouă montare care sărbătorea 100 de ani de la înființarea teatrului. În 2019 am abordat Il Conte di Luna în „Il trovatore”, tot o regie nouă a lui Arnaud Bernard la Teatrul Național Croat (Zagreb) sub bagheta maestrului Marcello Mottadelli și am debutat la Opera din Tel Aviv cu Scarpia sub conducerea maestrului Daniel Oren. La Teatrul „G. Verdi” din San Severo, am evoluat în Rigoletto.



În rolul Scarpia („Tosca”) –
La Opera din Tel Aviv

M.S. – *V-am aplaudat în câteva spectacole la Opera Națională București – cum reușiți să trăiți cu pasiune fiecare notă din partitura care vă revine?*

L.P. – De fiecare dată când cortina se ridică ni se dezvăluie o nouă lume. Pe fondul decorului și scenografiei care au menirea de a pune povestea în context, datorită artiștilor actori sau cântăreți, ea prinde viață. Deși conștientizăm faptul că cei de pe scenă „îmbracă” un alt seară de seară, tendința este să asociem artistul cu personajul și ori de câte ori el va apărea în fața noastră îl vom vedea drept Germont, Nabucco, sau Rigoletto, în special dacă interpretarea sa ne-a făcut să descoperim ceva nou, nebanuit.

De cealaltă parte a cortinei, munca unui solist de operă începe cu mult dinaintea repetițiilor la scenă. Așa cum spuneau și spun marii maeștri ai artei lirice, fiecare notă scrisă în partitură are importanța ei și trebuie cântată sau rostită cu pasiune. Până la realizarea interpretării fiecărui rol, din punctul meu de vedere, ar trebui urmați mai mulți pași. Pregătirea rolului propriu-zis presupune mai multe etape: în primul rând ne **informăm** asupra personajului. **Întrebările** (asupra rolului) apar în mod firesc atunci când se abordează o partitură nouă. Chiar dacă procesul de „intrare” în rol este similar, pașii fiind mai mult sau mai puțin aceiași, detaliile, circumstanțele se schimbă datorită specificității și unicității fiecărui personaj. Continuă apoi **incursiunea** în rol. După informarea inițială asupra rolului în sine, o altă fază în construcția personajului, va fi **incursiunea** în tipologia lui – atât din punct de vedere vocal, cât și actoricesc. Treptat apare și sentimentul de **încredere** în propriile forțe și de credință că într-adevăr va putea să realizeze rolul la cerințele impuse. Dar la polul opus, va fi poate și îndoiala, **incertitudinea**, acel „dacă nu îmi va reuși ceva...?”. **Învățarea** rolului în sine rămâne un proces de lungă durată, care implică multe aspecte. Dat fiind faptul că artistul genului de operă trebuie să se pregătească pe mai multe niveluri, procesul de învățare necesită muncă constantă și devotament pentru a-și însuși rolul în primul rând din punct de vedere muzical și expresiv; se continuă **inițierea** în detaliile mișcării scenice și actoricești, detalii care definesc și delimitează rolul. Totuși elementul cel mai important îl reprezintă **inspirația divină**, suflul prin care cântărețul are șansa să vină cu idei noi, inovatoare în procesul respectiv. Un aspect demn de a fi luat în considerare se referă la **importanța** rolului, o trăsătură ce poate insufla o anumită **intensitate** în a-l juca, o anume plăcere care derivă din această caracteristică, care în timp devine deosebit de puternică și te determină să dai totul pe scenă pentru public. **Identificarea** cântărețului cu personajul interpretat constituie un element crucial. Ea servește la reactualizarea rolului în epoca în care îl interpretează, prin abordare contemporană, în acord cu evoluția socială umană.

Cântărețul – în cazul cel mai fericit – ajunge să iubească rolul și să emane acea pasiune care se vede și se simte pe scenă.

(continuare în pag. 13)

OAMENI CU CARE NE MÂNDRIM EMOȚII AM AVUT ȘI VOI AVEA... Mărturisește baritonul LUCIAN PETREAN

(continuare din pag. 9)

M.S. – *Artiști lirici pe care îi admirați?*

L.P. – În primul rând îi admir pe toți profesorii mei de canto de la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca pe care i-am menționat mai înainte. Dintre artiștii consacrați îmi place să-i ascult pe: Nicolae Herlea, Giuseppe Taddei, Renato Bruson sau Piero Cappuccilli, iar dintre cei contemporani pe Leo Nucci sau Ambrogio Maestri.

M.S. – *În actuala perioadă tristă și dificilă, ce proiecte aveți și doriți să se îndeplinească? Nu încercați totuși o teamă să reveniți într-o sală de spectacol, unde poate exista pericolul îmbolnăvirii?*

L.P. – În data de 6 martie ar fi trebuit să zbor la Catania pentru o nouă producție a teatrului „Massimo Bellini” unde să interpretez atât Tonio („Pagliacci”) cât și Alfio („Cavalleria rusticana”). În această toamnă era programat debutul meu la „Festivalul Verdi” (Busseto) în Rigoletto împreună cu Opera din Parma. Din păcate ambele proiecte s-au anulat datorită pandemiei cu covid-19. De curând am aflat că „Aida” de la Karlsruhe cu premiera în decembrie se reprogramează pentru sezonul viitor...

În decursul carierei mele am cântat de foarte multe ori la repetiții și în spectacole cu colegi răciți sau având simptome de gripă; întotdeauna există teama de a te îmbolnăvi. Consider similară situația și în ceea ce privește virusul covid-19. Port mască și respect distanța socială prevăzută de lege atât cât se poate deoarece pe scenă nu e posibil întotdeauna. Am convingerea că și colegii mei procedează la fel.

Există momente dificile în viața unui artist dar am credința că vom trece cu bine și peste această perioadă nefastă.

M.S. – *Sărbătorile de iarnă se apropie – cum vă gândiți să le petreceți?*

L.P. – Adesea de sfintele sărbători am avut spectacole programate, fiind nevoit să plec de acasă în acea perioadă. Însă, de obicei sărbătorile de iarnă le petrec împreună cu familia. Îmi place să merg la colindat și la sfânta biserică.

Există momente în viața noastră când puțin poate însemna de fapt foarte mult. Această izolare provocată de virus ne dă ocazia să aprofundăm momentele petrecute cu cei dragi, să reflectăm mai mult la ceea ce este important și mai ales să conștientizăm că avem nevoie de o credință puternică.

În apropierea Sfințelor Sărbători urez tuturor sănătate și sper să ne revedem cât de curând în sala de spectacol.

Cu deosebită prețuire vă mulțumim pentru onoarea de a ne acorda un interviu atât de interesant. Din partea mea și a colectivului redacțional, vă dorim cele mai deosebite și frumoase succese în activitatea dvs. artistică!

**Michel STURZA
(Paris)**

(Fotografii din arhiva baritonului Lucian Petrean)